

ZNAM ZIEMIĘ OPOLSKĄ		
Funkcjonuje od: 16.04.1983 do nadal	Bez ograniczeń wiekowych	3 stopnie: brązowy, srebrny, złoty
<p>Weryfikacja: Oddziałowa Komisja Turystyki Kolarskiej przy Oddziale Regionalnym PTTK Śląska Opolskiego w Opolu</p> <p>Adres: ul. Barlickiego 2a, 45-083 Opole e-mail: rowerpttk@gmail.com</p>		

Regulamin Odznaki Kolarskiej Turystyczno-Krajoznawczej "Znam Ziemię Opolską"

§1

W celu upowszechniania turystyki kolarskiej, popularyzowania wiedzy na temat Ziemi Opolskiej - jej historii, tradycji, zabytków, kultury, przyrody, walorów krajoznawczych i turystycznych oraz postaci z nią związanych ustanawia się odznakę kolarską „Znam Ziemię Opolską”.

§2

Odznaka jest trzystopniowa – brązowa, srebrna, złota. Przeznaczona do zdobywania na rowerze bez ograniczeń wiekowych. Turyści niepełnoletni mogą podróżować tylko pod opieką osób dorosłych.

§3

Odznakę zdobywa się w kolejności stopni i w czasie nieograniczonym. Stopień brązowy i srebrny można zdobyć w jednym roku kalendarzowym, stopień złoty w dowolnym kolejnym roku. Nadwyżkę zwiedzonych obiektów krajoznawczych, wymienionych w załączniku, zalicza się na poczet kolejnej odznaki.

§4

Warunkiem zdobycia odznaki jest zwiedzenie obiektów krajoznawczych wymienionych w załączniku do niniejszego regulaminu, podczas wycieczek rowerowych indywidualnych lub grupowych. Liczbę obiektów, w zależności od stopnia odznaki, obrazuje poniższa tabela. Obiekty zaliczone na jeden stopień nie mogą być ponownie zaliczane na kolejne stopnie.

stopień odznaki	ilość obowiązkowych obiektów krajoznawczych	ilość obiektów krajoznawczych do wyboru
brązowa	1 park krajobrazowy, 1 pomnik historii, 2 muzea	10
srebrna	1 park krajobrazowy, 2 pomniki historii, 3 muzea	20
złota	1 park krajobrazowy, 3 pomniki historii, 4 muzea	30

§5

Przy weryfikacji odznaki złotej należy przedstawić potwierdzenie z każdego powiatu. Zalicza się powiaty potwierdzone w czasie zdobywania odznaki brązowej i srebrnej.

§6

W celu weryfikacji odznaki wymagane jest prowadzenie dokumentacji potwierdzającej zwiedzenie obiektów krajoznawczych obowiązkowych i wybranych, wymienionych w załączniku do niniejszego regulaminu, w formie papierowej lub elektronicznej (skany, fotografie, zapisy na urządzeniach mobilnych).

Spełnione wymagania na dany stopień odznaki należy wykazać w tabeli-załączniku do niniejszego regulaminu.

§7

Przejechane trasy mogą być jednocześnie zaliczane na odznakę KOT, jednak należy w tym celu zebrać potwierdzenia w osobnej książeczce KOT, zgodnie z obowiązującymi wymogami.

§8

Zgromadzona dokumentacja jest podstawą do weryfikacji odznaki. W tym celu należy ją przekazać Terenowemu Referatowi Weryfikacyjnemu Kolarskiej Odznaki Turystycznej.

Po zweryfikowaniu odznaki można zakupić ją w siedzibie OR PTTK SO.

§9

Zdobywanie odznaki odbywa się na własny koszt i ryzyko. Organizatorzy nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody, których może doznać uczestnik, jak również za szkody wyrządzone przez uczestnika osobom trzecim.

§10

Interpretacja niniejszego regulaminu należy do Oddziałowej Komisji Kolarskiej przy Oddziale Regionalnym PTTK Śląska Opolskiego w Opolu.

§11

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem 20 stycznia 2020 r., zatwierdzony uchwałą nr 1/2020 przez Zarząd Oddziału Regionalnego PTTK Śląska Opolskiego w Opolu.

Jednocześnie traci moc Regulamin z dnia 01 czerwca 2004 r.

Regulamin zaktualizowano w dniu 30 marca 2026 r.

Regulamin stworzył Tadeusz Zerych w 1983 r.,
z późniejszymi zmianami w 2000 i 2004 r.

Nową aktualizację regulaminu opracowały
Mariola Nagoda i Małgorzata Pamuła
przy współpracy Lucjusza Bilika, Łukasza Jurkowskiego i Mirosława Czekaty

Wszelkie uwagi można przekazać na adres e-mail: rowerptk@gmail.com
Copyright © 2019 Komisja Turystyki Kolarskiej przy ORSO PTTK OPOLE. Wszelkie prawa zastrzeżone.

ZAŁĄCZNIK DO REGULAMINU ODZNAKI "ZNAM ZIEMIĘ OPOLSKĄ"

PARKI KRAJOBRAZOWE:

Park Krajobrazowy Góra Świętej Anny, siedziba Góra św. Anny, ul. Leśnicka 10

Park Krajobrazowy Góry Opawskie, siedziba Pokrzywna 11

Stobrawski Park Krajobrazowy, siedziba Ładza, ul. Reymonta 3

Załęczański Park Krajobrazowy, 1162 ha parku leży w woj. opolskim

POMNIKI HISTORII:

Brzeg	Zamek Piastów Śląskich z XIII wieku, muzeum
Olesno	drewniany kościół odpustowy św. Anny z 1518 r., zw. <i>Różą zakłątą w drewnie</i> ; <i>Szlak drewnianego budownictwa sakralnego</i>
Góra św. Anny	komponowany obraz kulturowo – przyrodniczy: zespół klasztorny franciszkanów, kościół – sanktuarium św. Anny, Muzeum Misyjne, kaplice Drogi Krzyżowej, amfiteatr, pomnik i Muzeum Czynu Powstańczego, Geopark Góra Św. Anny
Nysa	zespół kościoła farnego św. Jakuba i Agnieszki: gotycki kościół halowy, dzwonnica – Skarbiec św. Jakuba
Ozimek	żelazny łańcuchowy most wiszący na rzece Mała Panew z 1827 r.
Paczków	zespół staromiejski z systemem fortyfikacji: średniowieczne mury obronne – 19 baszt łupinowych, 4 bramy miejskie: Nyska, Kłodzka, Ząbkowicka i Wrocławska; zw. <i>Polskim Carcassone</i>

MUZEA:

Głogówek	Muzeum Regionalne – Zamek, ul. Słowackiego 1
Głubczyce	Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej, Rynek 1
Góra św. Anny	Muzeum Czynu Powstańczego, ul. Leśnicka 28
Góra św. Anny	Muzeum Misyjne, ul. Klasztorna 6
Góra św. Anny	Muzeum Krzyża Świętego, ul. Leśnicka 22
Kluczbork	Muzeum im. Dzierżona, ul. Zamkowa 10
Kędzierzyn-Koźle	Muzeum Towarzystwa Ziemi Kozielskiej, ul. Kraszewskiego 5
Kolonowskie	Muzeum Kolpinga, ul. Leśna 8

Krasiejów	Park Nauki i Rozrywki JuraPark, ul. 1 Maja 10
Ligota Dolna	Muzeum Sztuki Sakralnej, ul. Wiejska 2
Łambinowice	Centralne Muzeum Jeńców Wojennych, ul. Muzealna 4
Nysa	Muzeum Powiatowe, ekspozycja „Procesy Czarownic” (<i>Szlak Czarownic</i>), ul. Biskupa Jarosława 11
Olesno	Muzeum Regionalne, ul. Jaronia 7
Olszowa	Park Miniatur Olszowa, ul. Hodowlana 5
Opole	Muzeum Śląska Opolskiego, Kamienica czynszowa, ul. św. Wojciecha
Opole	Muzeum Diecezjalne ul. Kardynała Kominka 1a
Opole	Muzeum Polskiej Piosenki, ul. Piastowska 14 A
Opole	Muzeum Politechniki Opolskiej i Lamp Rentgenowskich, ul. Prószkowska 76
Opole	Muzeum Uniwersytetu Opolskiego, pl. Kopernika 11A
Opole – Bierkowice	Muzeum Wsi Opolskiej (Skansen), ul. Wrocławska 174
Ozimek	Muzeum Hutnictwa Doliny Małej Panwi, ul. Hutnicza 1
Paczków	Muzeum Gazownictwa, ul. Pocztowa 6
Praszka	Muzeum w Praszce, pl. Grunwaldzki 15
Prudnik	Muzeum Ziemi Prudnickiej, ul. Chrobrego 11
Prudnik	Centrum Tradycji Tkackich, ul. Królowej Jadwigi 23
Tułowice	Muzeum Porcelany Śląskiej, ul. Porcelanowa 2e
Tułowice	Muzeum Ceramiki „Tułowice”, ul. Porcelanowa 4
Zagwizdzie	Zespół Huty Żelaza – Regionalna Sala Muzealna, ul. Górki

OBIEKTY KRAJOZNAWCZE DO WYBORU:

Powiat brzeski

Brzeg	układ urbanistyczny starego miasta: rynek, ratusz z XVI w., gotycki kościół św. Mikołaja z XIV w.
Brzeg	barokowy kościół Podwyższenia Krzyża Świętego z XVIII w., iluzjonistyczne freski Jana Kubena z l. 1739-45
Brzeg	Most Piastowski na Odrze, kratownicowy, dwuprzęsłowy, zbudowany w l. 1953-54
Grodków	zespół starego miasta: rynek, ratusz z XV/XVI w., mury miejskie, wieża Bramy Ziębickiej i Lewińskiej, gotycki kościół pw. Michała Archanioła; pomnik Józefa Elsnera
Jędrzejów	zespół pałacowo – parkowy: pałac neogotycki z XIX w., Dom Opieki Społecznej
Kopice	zespół pałacowo – parkowy w ruinie: pałac z XIX w., zw. <i>Pałacem na wodzie</i> , park z kaplicą grobową Schaffgotschów; folwark; mauzoleum
Lewin Brzeski	średniowieczny układ rynku: klasycystyczny ratusz z 1838 r.;
Lewin Brzeski	marmurowy krzyż pojednania z XVII w. w formie krzyża łacińskiego
Łosiów	pałac w stylu eklektycznym, zabytkowy park
Małujowice	kościół św. Jakuba z XIII w., zw. <i>Śląską Sykstynią</i> , gotyckie polichromie, Biblia Pauperum; kamienny krzyż pojednania (pokutny); <i>Szlak średniowiecznych polichromii brzeskich</i>
Mikolin	Pomnik Żołnierzy Radzieckich, ku pamięci żołnierzy Pierwszego Ukraińskiego Frontu Armii Czerwonej, poległych w styczniu 1945 r.
Skorogoszcz	wodociągowa wieża ciśnienia i budynek stacji pomp z 1910 r.
Sulisław	zespół pałacowo – parkowy z XIX w.: hotel, spa, restauracja

Powiat głubczycki

Baborów	układ przestrzenny starego miasta z XIX w.: rynek, ratusz, drewniany kościół św. Józefa z XVIII w., barokowe polichromie
Branice	założenie szpitalne zw. <i>Miasteczkiem Miłosierdzia</i> (ks. biskup Józef Nathan), klasztor Sióstr Maryi Niepokalanej i Bazylika św. Rodziny; Anielska Krata – arcydzieło metaloplastyki
Głubczyce	zespół urbanistyczny starego miasta: nietypowy rynek na planie ćwierci koła, ratusz odbudowany w l. 2006-2008, mury obronne, baszty; Browar Głubczyce
Kietrz	ruiny zamku – pałacu z XVI w., zamek przebudowany w XIX w. na pałac; rynek z kolumną Maryjną z 1730 r.
Nowa Cerekwia	ruina zamku z XVI–XVII w.; ruina kościoła cmentarnego św. Wacława z XVII w.
Opawica	wieś na granicy polsko – czeskiej; rzeka graniczna Opawa; Graniczna Góra 541 m n.p.m.; barokowy kościół pw. Trójcy Świętej z l. 1701-06, malowidła iluzjonistyczne z 1733 r.
Szczyty	klasykistyczny pałac z 1870 r., park z końca XIX w.
Włodzienin	ruina kościoła cmentarnego z XV/XVII w.
Wysoka	barokowy zespół pałacowo – parkowy z folwarkiem z XVIII-XIX w., Galeria Spichlerz

Powiat kędzierzyński – kozielski

Gościęcín – Brykсы	drewniany kościół odpustowy św. Bryksjusza z l. 1651-61; neoromańska kaplica z 1880 r.; pustelnia z XIX w.; Droga Krzyżowa
Kędzierzyn – Koźle	cmentarz wojenny Armii Radzieckiej, największy w woj. opolskim
Kędzierzyn – Koźle	fortyfikacje fryderycjańskie Twierdzy Koźle, obwałowania i fosy z XVIII w., Fort Fryderyka Wilhelma, Wieża Montalemberta, fort Rondel, studnia forteczna
Kędzierzyn – Koźle	cerkiew Ikony Bogurodzicy <i>Wszystkich Strapionych Radości</i> , jedyna prawosławna świątynia w woj. opolskim
Kłodnica	najstarsza śluza komorowa w Polsce na Kanale Gliwickim
Lenartowice	przepust syfonowy służący bezkolizyjnemu przeprowadzeniu rzeki Kłodnicy pod Kanałem Gliwickim
Sławięcice	dawny niemiecki obóz koncentracyjny Blechhammer, krematorium, pomnik, pozostałości wież strzelniczych i bramy wjazdowej
Sławięcice	zespół dworski: park, fragment pałacu książąt Hohenlohe – Ohringen; barokowy pawilon ogrodowy – Belweder z 1802 r.
Polska Cerekiew	zamek z 1617 r., rezydencja Fryderyka von Oppersdorffa, przebudowany w XIX w. na pałac, na parterze
Większyce	pałac z XIX w., restauracja i hotel
Zakrzów	modernistyczny pałac z przełomu XIX/XX w., Ludowy Klub Jeździecki Lewada, Jeździeckie Mistrzostwa Gwiazd <i>Art Cup</i>

Powiat kluczborski

Biskupice-Brzózki Byczyna	gród rycerski z 2007 r., stylizowany na średniowieczną budowlę zespół urbanistyczny: rynek, ratusz, średniowieczne mury obronne; kościół ewangelicki św. Mikołaja z XIV w.; kościół pw. Świętej Trójcy z 1767 r.
Kluczbork	zespół urbanistyczny: XVIII-w. ratusz, kamieniczki zw. <i>Dwunastu</i> <i>Apostołów</i> ; gotycki kościół ewangelicko – augsburski pw. Chrystusa Zbawiciela z XIV w., mury obronne z Bramą Krakowską z 1590 r.
Laskowice	drewniany kościół z 1599 r., mumia hrabiny Brygidy Buchty von Buchtitz, zw. <i>laskowicką śmiercią</i>
Maciejów	pałac z 1790 r. wg projektu Carla Gottharda Langhansa, twórcy Bramy Brandenburskiej; pasieka zarodkowa ks. Jana Dzierżona
Rożnów	Piramida – grobowiec rodziny von Eben z 1780 r.
Wierzbica Górna Wołczyn	barokowy kościół św. Jacka, typu szachulcowego, z l. 1719-22 kościół ewangelicko – augsburski z 1848 r., pierwotnie staroluterański

Powiat krapkowicki

Dobra Gogolin	zespół pałacowo – parkowy: neogotycki pałac z XIX w. XIX–wieczne piece szybowe do wypalania wapnia; pomnik Karolinki i Karlika, bohaterów śląskiej pieśni ludowej <i>Poszła Karolinka do Gogolina</i>
Góraźdże Kamień Śląski	XIX–wieczne piece szybowe do wypalania wapnia zespół pałacowo – parkowy: sanktuarium św. Jacka; park, Sebastianeum Silesiacum
Kamień Śląski	lotnisko, lądowisko wielofunkcyjne, tor wyścigowy Silesia Ring o dł. 3636 m., pole golfowe
Krapkowice	zespół urbanistyczny: rynek, wieża Bramy Górnej, mury obronne z poł. XIV–XVI w.; zamek późnorennesansowy z XVI w., Zespół Szkół Zawodowych
Krapkowice	Krapkowickie Zakłady Celulozowo – Papiernicze z 1898 r., najstarsze działające zakłady przemysłowe w woj. opolskim
Krapkowice Otmęt Łowkowice Moszna	kościół z ruiną zamku rycerskiego z XIV w. wiatrak typu holenderskiego z 1868 r., Baro – Kawiarnia <i>Wiatrak</i> zamek – pałac zw. <i>polskim Disneylandem</i> , park cmentarz rodz. von Tiele – Winklerów; Święto Kwitnących Azalii (maj); stadnina koni, ośrodek hodowli koni sportowych i zawodów jeździeckich
Rogów Opolski	renesansowy zespół zamkowo – parkowy, filia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu, bogaty zbiór starodruków
Rozkochów Zakrzów Zdzieszowice	zespół pałacowo-parkowy, XVIII w. pałac barokowy zespół pałacowo-parkowy: hotel i restauracja Łucja, ruina zamku XIV w. przeprawa promowa przez rzekę Odrę, prom o napędzie ręcznym <i>Józef</i> ; pomnik ofiar Powodzi Tysiąclecia z 1997 r.
Żyrowa	barokowy pałac z l. 1631-44, w czasie II wojny światowej archiwum wojskowe III Rzeszy; Kozi Rynek; pomnik kozy

Powiat namysłowski

Jakubowice	neoklasycyzy pałac z 1882 r., hotel, ośrodek jeździecki Jakubus
Miejsce	dwór książąt oleśnickich z XVII w.
Minkowskie	zespół pałacowy z l. 1765-84: pałac, stajnia, park krajobrazowy
Namysłów	układ urbanistyczny: ratusz, rynek z XIV w., gotyckie kościoły
Namysłów	zamek książęcy z XIV w.; mury obronne, Brama Krakowska z XIV w.
Pokój	rondo gwiaździste; kościół ewangelicko – augsburski im. Zofii z 1765 r.; Festiwal Muzyki Zabytkowych Parków i Ogrodów im. Carla Marii von Webera (czerwiec); cmentarz ewangelicki
Pokój	zabytkowy park: rzeźby Diany, Minerwy, Apolla, pomnik Fryderyka Wielkiego, ruina Salonu Wodnego, Elizjum, pomnik Śpiącego Lwa
Staroścín	barokowo – klasycystyczny zespół pałacowo – parkowy; pomnik Tysiąclecia Istnienia Państwa Polskiego

Powiat nyski

Frącków	zespół pałacowo – parkowy z poł. XIX w.: hotel i restauracja
Głucholązy	zespół urbanistyczny z XIII w.: rynek, kościół św. Wawrzyńca z 1250 r., romański portal; fontanna Orderu Uśmiechu;
Głucholązy	dawne uzdrowisko: Park Zdrojowy; dawny dom zdrojowy Skowronek z 1882 r., Instytut Dydaktyczno – Naukowy im. Vincenza Priessnitza
Głucholązy	Ośrodek Formacyjno – Rehabilitacyjno – Wypoczynkowy Góra Parkowa (Chrobrego) z kościółkiem św. Anny i schroniskiem; studnia św. Jakuba – początek Nyskiej Drogi św. Jakuba
Kałków	późnoromański – gotycki kościół pw. Nawiedzenia NMP i św. Jerzego, z l. 1210-1260, cegła w wątku wendyjskim, polichromie
Korfantów	zamek z 1616 r., przebudowany na pałac, Opolskie Centrum Rehabilitacji
Koperniki	kolebka rodu Mikołaja Kopernika; neogotycki kościół św. Mikołaja z l. 1881-82; pomnik Mikołaja Kopernika
Łambinowice	miejsce Pamięci Narodowej obozów „Trzech wojen” z 1870, 1914 i 1939 r.; pomnik Martyrologii Jeńców Wojennych
Malerzowice Wielkie	dawny folwark Grudzieniec (Szarfenberg) – miejsce kaźni polskich żołnierzy z oddziału NSZ kpt. Henryka Flamego ps. <i>Bartek</i> , krzyż upamiętniający śmierć partyzantów
Nysa	zespół urbanistyczny: rynek, Dom Wagi Miejskiej z 1604 r.; mury obronne; Wieża Bramy Wrocławskiej z manierystycznym portalem; Wieża Ziębicka – punkt widokowy; Piękna Studnia – barokowa sztuka kowska
Nysa	kościół śś. Piotra i Pawła, perła śląskiego baroku, polichromie iluzjonistyczne; Fontanna Trytona, wzorowana na rzymskiej Fontannie Trytona Berniniego
Nysa	zespół klasztorny jezuitów: kościół pw. Wniebowzięcia NMP z XVII w.; zespół kolegium jezuickiego „Carolinum” z l. 1669-86; gimnazjum z l. 1722-25
Nysa	pruskie fortyfikacje Twierdzy Nysa: Bastion św. Jadwigi, Reduta Kapucyńska; fort II Regulicki; fort Prusy; fort Wodny; Dni Twierdzy Nyskiej (lipiec)
Nysa	Jezioro Nyskie – zaporowy zbiornik retencyjny na rzece Nysa Kłodzka, zmodernizowana zapora w 2016 r.

Otmuchów	układ urbanistyczny średniowiecznego miasta: rynek, renesansowy ratusz z dekoracją sgraffitową, zegar słoneczny z XV w. zw. <i>Zegarem Paracelsusa</i> ; Wieża Wróbla z XIV w.; zamek biskupi z tzw. <i>końskimi schodami</i> , Lato Kwiatów (lipiec)
Otmuchów	barokowy kościół św. Mikołaja i Franciszka Ksawerego, obrazy <i>śląskiego Rembrandta</i> – Michała Leopolda Willmanna, dwie barokowe figury św. Nepomucena
Otmuchów	Jezioro Otmuchowskie – zaporowy zbiornik retencyjny na rzece Nysa Kłodzka
Paczków	Dom Kata Miejskiego z XVIII w., Centrum Informacji Turystycznej
Paczków	gotycki warowny kościół św. Jana Ewangelisty z 1350 r., studnia tatarska
Paczków	Zalew Paczkowski – układ dwóch zbiorników retencyjnych na rzece Nysa Kłodzka
Przydroże Małe	ruina pałacu z XVIII w. z gotycką wieżyczką zegarową; miejsce zawarcia Konwencji Przydroskiej przez Fryderyka II
Przydroże Małe	zespół kościoła odpustowego <i>Na Szwedzkiej Górcie</i> z poł. XIX w.: kościół pw. MB Bolesnej, dom stróża, kaplice, ambona, Droga Krzyżowa
Sławniowice	kopalnia marmuru w Polsce, <i>Marmur Sławniowice sp. z o.o.</i> głąz z tablicą informacyjną
Stary Grodków	miejsce kaźni polskich żołnierzy z oddziału NSZ kpt. Henryka Flamego ps. <i>Bartek</i> , pomnik na terenie dawnego lotniska

Powiat oleski

Bzinica Nowa	cmentarz ewangelicko – augsburski (husycki), mogiła Karoliny Kleinert – bohaterki śląskiej pieśni ludowej
Dobrodzień	zespół urbanistyczny: rynek, neoklasycystyczny ratusz z 1848 r., zespół pałacowo – parkowy z połowy XIX w., park krajobrazowy z kamiennym mostem dworskim z 1610 r.; kościół św. Marii Magdaleny z l. 1851-54
Dobrodzień	cmentarz żydowski z XVIII w.
Olesno	leśne uroczysko <i>Siedem Źródeł</i> , kapliczka z ujęciem wody źródlanej
Pawłowice	pałac eklektyczny z 1863 r.: hotel, spa i restauracja
Praszka	synagoga, Miejskie Centrum Kultury synagoga – Miejskie Centrum Kultury; cmentarz żydowski z poł. XIX w.
Uszyce	zespół dworski z XVIII – XIX w.: dwór, oficyna, park, mauzoleum

Powiat opolski

Bierdzany	drewniany kościół św. Jadwigi Śląskiej z 1711 r., polichromia tzw. <i>śmierć bierdzkańska</i> ; <i>Szlak drewnianego budownictwa sakralnego</i>
Chróstcina	kompleks pałacowo – parkowy z 1889 r., wzorowany na szwajcarskiej góralskiej chałupie, Zespół Szkół w Chróście
Chróstnice	śluz na rzece Odrze, przejście pieszo – rowerowe Chróstnice- Narok
Dąbrowa	późnorenesansowy pałac z l. 1615-17, Dąbrowskie Spotkania z Poezją Śpiewaną <i>Zamczysko</i> (wrzesień)
Dąbrówka Łubniańska	Kapliczka – źródło Matki Bożej zw. <i>Studzionką</i>

Karłowice	gotycki zamek myśliwski z cylindryczną wieżą z I poł. XIV w., barokowa kaplica zamkowa z 1715 r.; dom ks. Jana Dzierżona z 1864 r., odkrywcy dzieworódtwa u pszczół
Lipno	najstarszy w Polsce park dendrologiczny z 1782 r.
Magnuszowiczki	teren byłego obozu pracy przymusowej dla młodzieży polskiej i żydowskiej pracującej przy budowie autostrady A4, pomnik
Niemodlin	zespół urbanistyczny: rynek tzw. <i>ulicówka</i> , na osi kościoła i zamku, kuta latarnia gazowa z 1909 r., figura św. Floriana z XVIII w., mury obronne, arsenał
Niemodlin	Zamek Książęcy z XIII w.: galeria ikon, zbrojownia, miejsce planu zdjęciowego do filmu pt. <i>Jasminum</i> w reżyserii J.J. Kolskiego
Niwki	rodzinna miejscowość i pomnik Joachima Halupczoka – kolarza szosowego
Nowa Kuźnia	rezerwat przyrody <i>Staw Nowokuźnicki</i> , ochrona ptactwa i stanowiska kotewki orzecha wodnego
Opole	zespół urbanistyczny: rynek, ratusz na wzór florenckiego pałacu Vecchio; Aleja Gwiazd, gotycki kościół katedralny Podwyższenia Krzyża Świętego; Kościół Świętej Trójcy i klasztor franciszkanów
Opole	Wieża Piastowska z XIV w., pozostałość po Zamku Piastowskim; Staw Zamkowy; Domek Lodowy z 1909 r.
Opole	Wieża Zamku Górnego; kościół Matki Boskiej Bolesnej i św. Wojciecha; Wzgórze Uniwersyteckie ze Skwerem Artystów
Opole Czarnowąsy	zespół klasztorny Norbertanek: kościół pw. Bożego Ciała i św. Norberta, Dom zakonnic z kapitularem, Prałatura, mur obronny z basztami z 1600 r.; Dom Pomocy Społecznej <i>Caritas</i>
Polska Nowa Wieś	lotnisko sportowe Aeroklubu Opolskiego, baza śmigłowcowa Służby Ratownictwa Medycznego; Międzynarodowy Zlotów Ciężarowych Pojazdów Tuningowanych <i>Master Truck</i> (lipiec)
Prószków	zamek Prószkowskich z XVI w., Dom Pomocy Społecznej; budynek dawnego browaru z 1870 r.
Radomierowice	drewniany kościół szachulcowy pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny z l. 1786-1790
Stawy Niemodlińskie	kompleks stawów hodowlanych, Staw Sangów – siedlisko ptactwa; <i>Dąbrowskie Szlaki Rowerowe</i>
Szydłowiec Śląski	Dąb Pücklera, wiek ok. 580 lat, jeden z największych dębów szypułkowych w Polsce
Tułowice	zespół pałacowo – parkowy: pałac z 1871 r., Technikum Leśne i internat, zabytkowy park
Turawa	Jeziro Turawskie, zbiornik retencyjny na rzece Mała Panew, wybudowany w l. 1933-39

Powiat prudnicki

Biała	układ urbanistyczny: rynek, mury miejskie obronne z XV w., Baszta Nyska, Wieża Wodna z 1606 r.; zamek Prószkowskich z XV w.; gotycki kościół pw. Wniebowzięcia NMP z 1544 r.
Biała	najstarszy cmentarz żydowski na Śląsku Opolskim, XV – XX w.
Biskupia Kopa	najwyższy szczyt polskiej części Gór Opawskich o wys. 890 m n.p.m.; schronisko górskie PTTK <i>Pod Biskupią Kopą</i>

Głogówek	zespół urbanistyczny: rynek, ratusz z 1608 r., baszta więzienna; zespół zamkowy: budynek bramny z 1700 r., mury obronne z XIV – XV w., park; Śląski Festiwal im. Ludwiga van Beethovena (wrzesień)
Głogówek	zespół klasztoru franciszkanów z 1264 r.: kościół, klasztor, kopia Domku Loretańskiego z 1630 r., kaplica z repliką Grobu Pańskiego z Jerozolimy z 1634 r.
Prudnik	zespół urbanistyczny: rynek, ratusz miejski z XVIII w., mury obronne, gotycka Wieża Woka – pozostałość po zamku; zespół klasztorny bonifratrów z l. 1783-87: kościół śś. Piotra i Pawła, klasztor oo. Bonifratrów; rodzinna miejscowość i pomnik Stanisława Szozdy – kolarza szosowego
Prudnik	tradycja przemysłu włókienniczego, wille inicjatorów: Rodziny Fränkel, Prudnicki Ośrodek Kultury, ul. Kościuszki 1a; Samuela Fränkla, ul. Kościuszki 1; Ernsta Fränkla i Maxa Pinkusa, ul. Nyska 2
Prudnik	cmentarz żydowski, grobowce rodziny Fränkel, oryginalny dom przedpogrzebowy, Zbór Kościoła Zielonoświątkowego
Prudnik	budynek dworca PKP z 1915 r.; Główny Szlak Sudecki im. Mieczysława Orłowicza (Świeradów-Zdrój – Prudnik), dł. 440 km
Prudnik Las	Sanktuarium św. Józefa, klasztor i kościół – miejsce internowania kardynała prymasa Stefana Wyszyńskiego w l. 1954-55; Grota Matki Bożej z Lourdes; wieża widokowa na Koziej Górze

Powiat strzelecki

Barut	miejsce kaźni polskich żołnierzy z oddziału NSZ kpt. Henryka Flamego ps. <i>Bartek</i> , krzyż i tablica pamiątkowa
Błotnica Strzelecka	zespół pałacowo – parkowy: neoklasycystyczny pałac z XIX w., siedziba mniejszości niemieckiej
Czarnocin	rezerwat <i>Boże Oko</i> i <i>Grafik</i> , lasy bukowe z wąwozami i strumykami zw. <i>Śląską Szwajcarią</i>
Izbicko	pałac z XVI w.: hotel, centrum biznesowe, boisko, korty tenisowe; zabytkowy park
Jemielnica	zespół klasztorny cystersów: barokowy kościół pocysterski z XIII-XIV w., klasztor z 1733 r., plebania; kaplica w ogrodzeniu, młyn, dom ze spichlerzem
Pludry	Stawy Pluderskie – kompleks stawów hodowlanych otoczony borami sosnowymi, bogactwo przyrodniczo – krajobrazowe
Poręba	wywierzyisko <i>Siedem źródeł</i> , źródło krasowe o stałej temperaturze 9,4 °C
Leśnica	rynek; pomnik Powstańców Śląskich z 1981 r.; polichromowana, barokowa figura św. Jana Nepomucena
Strzelce Opolskie	ruina zamku książąt piastowskich z XIV w.; park miejski z 1832 r.
Strzelce Opolskie	zespół urbanistyczny: rynek, neogotycki ratusz; pomnik Ofiarom wojen i przemocy zw. <i>Śląską Pietą</i> ; neobarokowy kościół św. Wawrzyńca; dzwonnica; zabudowania dawnego Browaru Miejskiego J. Steinitza (1898-1900) – hotel, restauracja Centrum Browar
Ujazd	odrestaurowana ruina zamku biskupiego z 1580 r.
Ujazd	pątniczy kościół Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny zw. <i>Studzionką</i>
Zawadzkie	zbiornik retencyjny <i>Regolowiec</i> , pomnik ośrodka hutniczego z l. 1790-1871, zlot młodzieży <i>Śladami Dawnego Hutnictwa</i> (maj)
Zalesie Śląskie	nieczynna stacja kolejowa, budynek dworca z 1934 r; miejsce zw. <i>Śląską Toskanią</i>

